بسم الله الرحمن الرحيم

ސިވިލް ކޯޓު

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުގޮތް

1638-CVC-2023

ދިވެހި ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އެންޑް ޓްރޭޑް) ވ. އިބްރާހިމް އަލީމަނިކު

އިދާރީ ޝަރީޢަތުގެ ދަޢުވާ

ޙުކުމް ކުރި ޤާޟީ

ޤާޟީ އަޙްމަދު ޢަބްދުއްރަޙީމް

ނިމުނު ތާރީޚު

26-05-1446

28-11-2024

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯނު: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt·mv | ވެބްސައިޓް: www·civilcourt·gov·mv

ދަޢުވާކުރާ ފަރާތް

ދިވެހި ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް
ޑިވެލޮޕްމަންޓް އެންޑް ޓްރޭޑް)
ވެލާނާގެ / 6 ވަނަ ފަންގިފިލާ (އެޓަރނީ
ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް)

ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތް

އިބްރާހިމް އަލީމަނިކު
މއ. ނޫރީ
(A053678)

ރަޖިސްޓަރީކުރެވުނު ތާރީޚު

01-11-1444

18-05-2023

ސިވިލް ކޯޓު
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯން: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt·mv | ވެބްސައިޓް: www·civilcourt·gov·mv

ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ

މި ދަޢުވާއަކީ، ހއ. ޝޫރީ، އިބްރާހީމް ޢަލީމަނިކުގެ ނަމުގައި ރާއްޖެ ގެސްޓްހައުސް ވިޔަފާރީގެ ހަވާލާ (ޕާސްޕޯޓް ނަންބަރު N3148033) ދިވެހިރާއްޖެ ގެނައުމުގެ ގޮތުން ޑިޕޮސިޓް ފައިސާގެ ގޮތުގައި އިބްރާހީމް ޢަލީމަނިކު ބަލައިގަތް ފައިސާ ރިފަންޑް ކުރުމަށް އެދި، ދިވެހި ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އެންޑް ޓްރޭޑް) އަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ، އެ ފައިސާ ދީ ފަހަރު އިބްރާހީމް ޢަލީމަނިކަށް ޖަވާބުދާރީވެފައިވާމީ، އެފައިސާ އަނބުރާ ހޯދުމަށް ހުށަހެޅި މައްސަލައެކެވެ.

ޝަރީޢަތުން ނިކުތްޙުކުމް

1. ބަޔާންކުރެވުނު ހުއްޖަތު ދިނުމާ ގުޅޭ ކަންކަން މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އެންޑް ޓްރޭޑް އިން މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމްއެފެއާޒް ސެކިއުރިޓީ އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީއަށް ދަޢުވާ ހުށަހަޅުއްވާ ފަހުން ބަދަލުވެފައިވާތީވެ ދައުލަތުން ޝަރީޢަތަށް ފާޅުކޮށްފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން މި މައްސަލާގައި މުއްދަޢާ ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ ގޮތުން ހިމެނޭ މުވައްސަސާއަކީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމްއެފެއާޒް ސެކިއުރިޓީ އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީއެވެ.
2. ދަޢުވާގައި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވާ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް އިޢާދަކޮށް ޖަވާބުދާރީވުން 4,000/-ރ (ހަތަރު ހާސް ރުފިޔާ) އަނބުރާ ހޯދުމަށެވެ.
3. މިދަޢުވާއަށް ދަޢުވާލިބޭ އިބްރާހީމް އަލީމަނިކު އިންކާރުކޮށްފައިވެއެވެ. ދަޢުވާ ދިފާޢުކުރުމުގެ ބަނދުވަން އިބްރާހީމް އަލީމަނިކުގެ ހުށަހެޅި ދަޢުވާގެ ދިފާޢު ހުށަހަޅާ ފުރުޞަތު ދަޢުވާ ހުށަހަޅާ ފުރުޞަތެވެ.

ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ބަޔާންކުރި ކަންކަން

4. ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އަންނަނިވި ކަންކަން ސާބިތުކޮށްފައިވެއެވެ.

(ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަން ގެނެސް ބޭނުން ފަރާތްތަކުން، މިނިސްޓްރީއިން ހަމަޖެއްސާ އުސޫލެއްގެ ދަށުން ޑިޕޮސިޓްގެ ފައިސާ ބަހައްޓަން ޖެހޭކަމަށާއި، ޑިޕޮސިޓަކީ ވަޒީފާއަށް ފަރާތްގެ މުވައްޒަފުކު ސަލާމަތުން ފުރުވާލަން ބޭނުންވާއްޖެނަމަ، ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތުން ފުރިހަމަ ކުރަންޖެހޭ ޙަމްދުތައް

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯން: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt·mv | ވެބްސައިޓް: www·civilcourt·gov·mv

ނުއުފުލުމުގެ ސަބަބުން އެކަމުއްކުރުމަށް ހިނގާނެ ޝަރީޢަތުގައި ކުރިއަށް ނުވަތަ ވަކިން ވިޔާގެ ޓީ ނުދައްކައިގެން ދޭ ޕީ އަދާކުރުމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޗެކުސްލިޕަށްކަން.

(ނ) ބުނެވިދިޔަ ފައިސާއިން ހަރަދު ކުރަން ނުޖެހޭނަމަ، އެފައިސާއަކީ ކަސްޓަމަރުގެ ފައިސާ އުސޫލުގެ ތެރެއިން އަނބުރާ ރައްދު ކުރެވޭނެ ފައިސާކަމަށް ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-22 (ވަޒީފާ އަދާކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖެއަށް ބިދޭސީން ގެނައުމުގެ ގަވާއިދު) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން.

(ރ) 21 މާރިޗު 2019 އިން ފެށިގެން، ޑިޕޮސިޓުގެ ފައިސާ ފުރަތަމަ ދޫކުރަމުންދިޔައީ އެކަމަށް އެދި ފޯމެއް ހުށަހަޅައިގެންކަމާއި، އެފަދައިން ދޫކުރުމުގައި، އެފައިސާ ދެފަހަރަކަށް ދޫކުރެވިފައި ވެނީކަން.

(ބ) އެފައިސާ ހޯދުމަށް ނަންބަރު 101-FBS/INDIV/2022/120 (17 މޭ 2022) ސިޓީއިން މުޢާމަލާތް ކުރިޔަކަށްފަހު ފައިސާ ލިބިފައިނުވާކަން.

(ޅ) ވަޒީފާ އަދާ ކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖެއަށް ބިދޭސީން ގެނައުމުގެ ގަވާއިދުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ބިދޭސީން ގެނައި ވިސާއާއި ރަހުނުގެ ގޮތުގައި ރާއްޖެ ގެނައުމުގެ ގޮތުން ޑިޕޮސިޓުގެ ގޮތުގައި ބަހައްޓާފައިވާ ފައިސާގެ އެއްވެސް މިންވަރެއް އަނބުރާ ނުދިނުމަކީ، އެ މިންވަރަކަށް ގެއްލިފައިވާނަމަ، އެފައިސާ އިތުރަށް ޖަމާކުރެވުން ފައިސާއަކީ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ރައްދުވާ ފައިސާއެއް ނޫންކަން.

(ކ) ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން އިތުރަށް ޖަމާކުރެވުން -/4,000ރ (ހަތަރު ހާސް ރުފިޔާ) އަދި ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދު ކޯޓުން އަދާކަން.

ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދިފާޢުގައި ހުށަހެޅިކަންކަން

5. ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

(ހ) މިފަދަ މުޢާމަލާތަކާ ގުޅިގެން ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް 537,800/-ރ (ފަސްލައްކަ ތިރީސް ހަތްހާސް އަށްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ދައުލަތުން ދައްކަންޖެހޭނީއެވެ، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދުތަކުގެ ފައިސާ ދައުލަތަށް ނަގައިދިނުމަށް އެކަށީގެންވާ ކަމަށް ނުވާތީ، ކޯޓުފީއާ ހަރަދެއް އެނގެން ނުވާތީ، އެފައިސާއަކީ ނަގައިދެވިދާނެ ފައިސާ ނޫންކަން.

(ށ) ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައިވާ ޕްރޮޕަޓީ އައިލެންޑް ރިސޯޓް އެންޑް ސްޕާގެ މުވައްޒަފުން ހުރުމަކީ ގިނަ އަދަދެއްގެ ބިޒްނަސް ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަމުގައި ރާއްޖެ ގެންދިޔައިރު، އެ ފަރާތްތަކުގެ ރާއްޖެ ގެނައުމަށް ކޮންމެ ފަރާތަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޖީޕީސްޓީގެ މިންވަރެއް ދައްކާފައިވާކަމަށާއި، ރިސޯޓް ހުއްޖަތަކަށް އަދުވުން، އެ މުވައްޒަފުން ގެއްލުން ފޯރުވާލާފައިވާކަމެއް، އެ ފަރާތްތަކުން ފޮނުވާލީ ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ހަރަދުގައިކަން.

(ނ) ޖީޕީސްޓީގެ ގޮތުގައި ދައްކާފައިވާ ފައިސާއަކީ އަނބުރާ ރިފަންޑު ކުރަންޖެހޭ ފައިސާކަމަށާއި، 78 (ހަތްދިހަ އަށެއް) ފަރާތުގެ ވޯކް ޕާމިޓް ކެންސަލްކޮށްކަން، 537,800/-ރ (ފަސްލައްކަ ތިރީސް ހަތްހާސް އަށްސަތޭކަ) ރިފަންޑު ކޮށްދިނުމަށް އެދިފައިވާކަމާއި، އެފައިސާގެ އެއްވެސް މިންވަރެއް ރިފަންޑު ކޮށްފައި ނުވާކަން.

(ރ) ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައުވާކުރާ ފަރާތަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާކަމުގައި އެފަރާތުން އެދޭ އަދަދަށްވުރެ ބޮޑު އަދަދެއް ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހިފައިވާތީ، އެފައިސާއަކީ އަގައި ކުރެޖެން ފައިސާކަމުގައި، އެހެންކަމުން އެފައިސާއަކީ ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައުވާކުރާ ފަރާތަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާކަމަށް ނުދެކޭކަން.

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯނު: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

ޢަކްސް ދަޢުވާ

6. ދަޢުވާލިބި ފަރާތުން ޢަކްސް ދަޢުވާގައި ބުނެފައިވަނީ ދަޢުވާލިބި ފަރާތުގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވިފައިވާ ޕްރޮޕަޓީ އައިލެންޑް ރިސޯޓް އެންޑް ސްޕާގެ ހުއްޓުމަކަށް އަދުވެސް، ދަޢުވާލިބި ފަރާތުގެ ނަމުގައި ރާއްޖެ ގެސްޓްހައުސް 78 (ހަތްދިހަ އަށެއް) ދުވަހަށް ފުރާގެ ވޯޓާ ޕްރިލިޓް ކޮންސަލްޓަންސީ އުޅުއްވަހަށް ފުރުސަތު ގުޅިގެން ޖެޓްސްކީގެ ގޮތުގައި ދައްކާފައިވާ -/537,800ރ (ފަސްލައްކަ ތިރީސް ހަތްހާސް އަށްސަތޭކަ) ރުފިޔާގެ ކޮންޓިނިއުކަން އެދިފައިވާނުކަމާއި، އެފައިސާގެ އެއްވެސް މިންވަރެއް ރިފަންޑް ކޮށްފައި ނުވާތީ، އެފައިސާ ހޯދުމަށް ދަޢުވާކުރާ ކަމަށާއި، ދަޢުވާއަށް ހޯދުމަށް އެދޭ -/4,000ރ (ހަތަރު ހާސް ރުފިޔާ) އެފައިސާއިން އުނިކުރުމަށް އަންގާ އަމުރުކޮށްދިނުމަށް އެދޭކަމަށެވެ.

7. ދަޢުވާކުރުން ބޭނުންވައިވަނީ ޢަކްސް ދަޢުވާއަށް އިންކާރު ކުރައްވާކަމަށެވެ. ޢަކްސް ދަޢުވާގައި ހޯދުމަށް އެދޭ -/537,800ރ (ފަސްލައްކަ ތިރީސް ހަތްހާސް އަށްސަތޭކަ) ގެ އަދަދަކީ ސަވްދާ ޖެޓްސްކީ ބޭނުންކުރާއިރު، ދަޢުވާލިބި ފަރާތުން ދަޢުވާކުރަށް ދައްކަންޖެހޭ -/543,950ރ (ފަސްލައްކަ ސާޅީސް ތިންހާސް ނުވަސަތޭކަ ފަންސާސް ރުފިޔާ) ގެ ތެރެއިން -/512,450ރ (ފަސްލައްކަ ބާރަހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ފަންސާސް ރުފިޔާ) ދަޢުވާލިބި ފަރާތަށް ޖަމާކޮށްދީފައިވާތީ ބާކީ -/31,500ރ (އެކައްތިރީސްހާސް ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަދި ދަޢުވާލިބި ފަރާތުގެ އެކައުންޓް ޖެޓްސްކީ ޓޫރިސްޓް ޖަމާކުރެވިފައިވާ ފައިސާކަމުގައިވާތީ، ޢަކްސް ދަޢުވާއަށް އިންކާރުކުރައްވާކަމަށެވެ. އަދި އެކައުންޓް ޔޫޓިލިޓީއަށް ބޭންކްސްފަރު ކުރެވި ފައިސާ، ވަކި ފަދަ ދަޢުވާ ބޭނުންތެރިޔާ ހިސާބުގައި، އެދަޢުވާގެ ބޭންކް އެކައުންޓަށް ޖަމާކުރުމަށް އެދި އެ ސްލިޕެއް ބަދަލުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުން، އެދަޢުވާގެ އެކައުންޓަށް ޖަމާކުރެވިފައިވާކަމަށް، އެގޮތުން -/31,500ރ (އެކައްތިރީސްހާސް ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އެދަޢުވާގެ އެކައުންޓަށް ޖަމާކުރުމަށް މިހާތަނަށް އެދިފައިވާކަމަށެވެ.

8. މިމައްސަލާ އެކައުންޓްގެ ބާކީ ވަނީސާރަކުރިވާފައިވާގޮތުން -/4,000ރ (ހަތަރު ހާސް ރުފިޔާ) އުނިކުރުމަށް އެދިފައިވީނަމަވެސް، އެފައިސާ ނުދެއްކި ކުރާނޭ ކަމެއްނުކުރެވޭ ދަޢުވާކުރުން ބޭނުންވައިވެއެވެ.

9. އިބްރާހިމް އަލީމަނިކުގެ ފަރާތުން ދިފާއުގެ ހައްދުގެ ޖަވާބު ދިނުމުގެ ބަޔާނުގައި، ސަބިޔައުމުގެ އަޖުރުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، -/537,800ރ (ފަސްލައްކަ ތިރީސް ހަތްހާސް އަށްސަތޭކަ) ރުފިޔާގެ ކުރުމަށް އެދިފައިވާއިރު، ޑިޕޮސިޓު ވޯލްޖުން ދައްކާ ގޮތުގައި މިހާތަނަށް -/190,500ރ (އެއްލައްކަ ނުވަދިހަ ހާސް ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ރިޓަރނު ކުރުވެފައިވާ ހުރިކަމަށެވެ. މިކަމާ ގުޅިގެން ދައުލަތުން މަޢުލޫމާތު ސާފުކުރުމުން، 28 ނޮވެމްބަރު 2024 ގައި ހިއްސާކުރި ބަޔާނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ހައްޤުގައި ބިލްޑިންގްސަން ހުއްދަ ދޫކުރުމުގެ ހުރިހާ ކަމެއް މިހާރު މިނިސްޓްރީ އޮފް ހައުސިންގ ލޭންޑް އެންޑް އާބަން ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ދަށަށް ބަދަލުކުރުމާ ގުޅިގެން، ކުރިން ވަކިން ޕާރމިޓް ދޫކުރުމަން ގެނދިޔަ ގޮތުގެ އަޖަލް ނުކުމަން މިނިސްޓްރީ ނިންމާފައިވާ ގޮތުން، ވަކިން ފާރމިޓް ޕްރޮސެސް ރިފަންޑް ކުރުމުގެ މަސައްކަތް ހުއްޓާލާފައިވާކަން އެ މިނިސްޓްރީގެ ނަންބަރު 10-E/32/2024/85 (27 ނޮވެމްބަރު 2024) ގެ ސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރާކަންކަން

10. މި ދައުވާގައި ބަޔާންކުރާ ފައިސާއަކީ އިތުރަށް ޖަމާކުރުމުން ފައިސާކަމުގައި ދައުލަތުން ބޭނާ ބޭނުމަކަން ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން އިންކާރުކޮށްފައި ނުވެއެވެ.

11. ދައުވާގައިވާ ފަޔާވާ ނަގައިދިނުމުގެ ކުރިން، ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ބޭނުންކުރާގޮތަށް، ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ލިބެންޖެހޭ ފައިސާއިން މިފައިސާއަކީ އުނިކުރެވިދާނެ ފައިސާއެއް ބަލަންޖެހޭނެވެ. އަދި ހައްދު ދައުވާގައި އެދިފައިވާގޮތަށް ޑިޕޮސިޓުގެ ފައިސާ ދައުކަން އަންގަންޖެހޭކަން ނުވަތަ ސާބިތުކަން ކަނޑައަޅަންޖެހެއެވެ.

12. ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ބޭނުންކުރަނީ (ކުރީގެއަދަދު ތަކެތިބަހައި) -/537,800ރ (ފަސްލައްކަ ތިރީސް ހަތްހާސް އަށްސަތޭކަ) ރުފިޔާގެ ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަމުގައި ބަޔާންކޮށް ހުށަހެޅި ނުކުތާއަކީ، މައްސަލާ މުޢާމަލާތް ކަމެއް ނުނިކުމަންނަށް، މި މައްސަލާގައި ގެޔަށް ކަނޑައަޅަންޖެހޭނީ، ދައުލަތުން ހާމަކުރި އެދިފައިވާ ފައިސާއާ އަނބުރާ ދައުކަންޖެހޭ ފައިސާއެއްކަން ނުވަތަ ނުނިކަމާ ގުޅުން ކަމަށެވެ.

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯން: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt·mv | ވެބްސައިޓް: www·civilcourt·gov·mv

13. ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ މިއީ އެއް ކޯޓާއެއްގެ ދަށުން ގެނެސްފައިވާ ބިދޭސީން ކަމަށްވާތީ، މުސާރައާ ގުޅޭން ނެތްކަމަށް ދެބަސްވެރިވާކަމަށާއި، އިތުރަށް ފައިސާއެއް ދޫކުރެވިފައިވާކަމަށް ނުދެކޭކަމަށެވެ.

14. ބިދޭސީ މުވައްޒަފު ހުށަހެޅި ވަކި ނިޒާމެއް އެކުލަވާލެވިފައި ނުހުރުމާއި ހަމަޖެހިފައިވާކަން ހަރުދަނާކުރުމުގެ ބަދަލުގައި، އެފަދަ ނިޒާމެއް ގެނެސް ނުދިނުމަކީ ވަޒީފާ ދިނުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އެތައް ބިދޭސީއެއްގެ އަމިއްލަ ގޮތުގައި ހަމަޖެހިފައިވާ އެއްބަސްވުމެއްކަމާއި، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ހަމަޖައްސާދޭ ކަމެއް ނޫންކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ދެއްކުމަށް މަޖުބޫރު ކުރެވޭކަމެއް ނެތްކަމަށް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ވަކީލު ބުނެފައިވާ ކަމެވެ.

15. ދަޢުވާގައި ބަޔާންކޮށް -/4,000ރ (ހަތަރު ހާސް ރުފިޔާ) އަކީ ބިދޭސީ މުވައްޒަފުގެ ވަޒީފާއެއް ނޫނެވެ. މިއީ <u>އިތުރަށް ޖަލުކުރުމުގެ</u> ވަޒީފާއެކެވެ. މިއީ ދެފަރާތުގެ ދެމެދު އޮތް އިޤްރާރު ގުޅުމުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ މުއާމަލާތެއްގެ ވަޒީފާއެއް ނޫނެވެ. އެހެންކަމުން، ދައުލަތުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް އަދި މިފަދަ ބިދޭސީ ކުންފުނި ނޫން ފަރާތަށް ވަޒީފާ، އިތުރަށް ޖަލުކުރުމުގެ ކުރުމުން ވަޒީފާއަކީ އެއްގޮތަކަށްވެސް ބެލެވޭނެ ވަޒީފާއެއް ނޫނެވެ.

16. އެއް މުއާމަލާތެއްގެ މައްސަލަ އުފެދި ހިނގާފައިވާ ގޮތުން ޝަރުޢީ ދަޢުވާގައި ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުން ބަލައިގަނެވިދާނެއެވެ. ދަޢުވާގައި އިތުރަށް ޖަލުކުރުމުގެ ވަޒީފާ ހުރުން ހިމެނުނުއިރު، އެ ދަޢުވާގެ ޝަރުޢީ ދަޢުވާއަކީ މިފަދަ ނޫނީ ހުރި ހުރިހާ ބިދޭސީ މުވައްޒަފުގެ ވަޒީފާ ހުރުމާ ގުޅޭ ނުކުތާއެއް ކަމުގައިވާތީ އެއީ ޝަރުޢީ ދަޢުވާއެއްގެ ތެރެއިން ފަރުވާއެއް ހޯދައިދިނުން ކަމެއް ނޫނެވެ.

17. މިހާރު ދައުލަތުން ދެވަނަ ފަހަރަށް ޖަލުކުރުމުގެ ވަޒީފާއިން ބިދޭސީ މުވައްޒަފުގެ ވަޒީފާކަމުގައި ނުވާތީ، އެ ވަޒީފާއަކީ ބިދޭސީ މުވައްޒަފުގެ ވަޒީފާއެއްކަމުގައި ބެލެވޭނެ ގޮތެއް ނެތެވެ. އެހެންކަމުން، މިފަދަ ނޫނީ ހުރި ބިދޭސީ މުވައްޒަފުގެ ވަޒީފާ ގުޅޭ ހުސްކުރާތީ އެއްބަސް އެކަމަށް ފާހަގަކުރެވޭ ގޮތެއް ވަކިން، މި ދަޢުވާގެ ބާރުން ކުރަންޖެހޭނެ ދައުވާއެކެވެ.

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯނު: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

18. ފައިސާ އަދައިކުރުމުގައި އިތުރަށް ޖަވާބުދާރީވުން ފައިސާއިން ދައްކަމުން ދާނެތީ ޑިޕޮސިޓުގެ ފައިސާ އިނިކުރާނަމަ އެކަމަށް ޒަބުރުން އެއްބަސްވާނެކަމަށްވާތީއެވެ. އެގޮތަށް އެއްބަސްވުމެއް ނުވެއެވެ.

19. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުން ނިންމި މުޙައްމަދު ޔާސިރު ވ. އިބްރާހީމް ހަސަން[1] [2023] SC 02 ޤަޟިއްޔާގައި، ނުޙައްޤު މުއްސަނދިކަން ހޯދުމަކީ ބޭއިންސާފު މަންފާއެކޭ، ކޮންޓްރެކްޓުގެ ޤާނޫނު އަދި ޓޯޓް ނުވަތަ އެނޫންވެސް ޤާނޫނީ ތަރުތީބެއް މެދުވެރިކޮށްގެން، އެގޮތަށް ދަރުބާރުއްޔަތުކޮށްފިނަމަ، އެ ގޮތަށް ދަރުބާރުއްޔަތު ރައްދުވާ ފަރާތަކަށް، ދަރުބާރުކުރާ ފަރާތުގެ ހިސާބުން ލިބުނު ނުޙައްޤު މުއްސަނދިކަމުގެ ރެސްޓިޓިއުޝަން (restitution) ގެދޮރުވެރިކަން އަނބުރާ ހޯދުމަށް ކަމަށާއި، މިކަމަށް ނުޙައްޤު މުއްސަނދިކަމުގެ ލިބުން ކުރި ކަންތައްތަކެއްކަމަށް، 04 (ހަތަރެއް) ޝަރުޠެއް ފުރިހަމަވާންޖެހޭކަމަށާއި، އެއީ: (1) ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް މުއްސަނދިކަމެއް ލިބިފައިވުން، (2) އެ މުއްސަނދިކަމަކީ، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ ހިސާބުގައި ލިބިފައިވާ މުއްސަނދިކަމެއްކަމުގައިވުން، (3) އެ މުއްސަނދިކަމަކީ ނުޙައްޤު މުއްސަނދިކަމެއް ކަމުގައިވުން އަދި (4) ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދިފާޢެއް ނެތުން، މިކަންކަމެވެ.[2]

20. ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް އިތުރަށް ފައިސާ ޖަވާބުދާރީވުންކަމާއި، އިތުރަށް ޖަވާބުދާރީވުމީ -/4,000ރ (ހަތަރު ހާސް ރުފިޔާ) ކަން އެނގެން އޮވެއެވެ. މިފައިސާއަކީ ދެ ފަރާތް ފަރާތު ޖަވާބުދާރީވުން ފައިސާކަމުގައިވާތީ މިފައިސާއަކީ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ބަހައްޓާ ނޫން ފައިސާއެކެވެ. މިފައިސާ އަނބުރާ ނުދައްކާކަމަށް ޤާނޫނީ ޒަބުރުކުރާ ސަބަބެއް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދެއްކިފައި ނުވެއެވެ.

21. އެހެންކަމުން، ދަޢުވާގައިވާ ފައިސާއަކީ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް އިތުރަށް ލިބިފައިވާ ފައިސާކަމުގައިވާތީ، އެފައިސާ އަނބުރާ ރައްދުކުރުމަކީ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ޒިންމާގައި އޮތްކަމެކެވެ.

22. ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދުގެ ބަދަލުގައި އަދި މަޢުލޫމާތު ދަޢުވާގައިވާ ހުކުމާގައި ނުވާތީ، އެކަން ވަކިން ކަނޑައެޅުން ގޮތެއް ނެތުމުން، އެފައިސާ ދައްކަން އަންގާނެ ހުކުމެއް ނުކުރެވެ.

[1] 2021/SC-A/101

[2] ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ދިނުމުގެ 19 އަދި 24 ވަނަ ޕެރެގްރާފު

ޙުކުމް

ދެންފަހެ، ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް އިކޮނޮމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އެންޑް ޓްރޭޑް) އިބްރާހީމް އަލީމަނިކުގެ މައްޗަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މި ދައުވާގައި އިބްރާހީމް އަލީމަނިކު ދައުލަތަށް -/4,000ރ (ހަތަރު ހާސް ރުފިޔާ) ދައްކަންޖެހޭކަން ސާބިތުވާކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، މިފައިސާ ދައުލަތަށް ލިބިދިނުމަށްޓަކައި، 02 ޑިސެންބަރު 2024 މި ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް މިފައިސާ ސިވިލް ކޯޓަށް ދެއްކުމަށް އިބްރާހީމް އަލީމަނިކުއަށް އަންގައި ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމްކުރީ

ޤާޟީ އަޙްމަދު އަބްދުލްމަޖީދު

ޖ: JS1114

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯން: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv